

Na otázku, prečo osud vody a prečo Hranovnica, dáva jednoznačné vysvetlenie starosta obce Ing. Martin Benko. „Už vlaňajší februárový seminár v Košiciach, zameraný na ochranu miest a obcí pred povodňami, suchom a klimatickou zmenou, ma mimoriadne inšpiroval uvažovať nad ponúkanými riešeniami. Tieto moje úvahy znásobilo stretnutie starostov v Starej Bystrici na Kysuciach, kde tamojší „richtár“ Ján Podmanický prezentoval výsledky realizovaného projektu na zadržiavanie vody v ich obci, ale priblížil nám aj spôsoby komunikácie s lesníkmi a poľnohospodármi, v snahe znížiť riziká povodní. Preto, keď mi na ďalšom stretnutí so splnomocnencom vlády Ing. Martinom Kováčom v Starej Lesnej bola ponúknutá realizácia pilotného projektu Osud vody, neváhal som ani chvíľku. A hoci na zorganizovanie celej akcie a najmä vymalovanie sudov sme mali skutočne priam šibeničný čas, tak výsledok stojí za to,“ s uspokojením konštatuje starosta Hranovnice.

Vymalovaný sud išiel aj na Úrad vlády SR

„Vážené dámy, vážení páni. Keď som chodievala k starkej na Záhorie, pamätám si, že v záhrade mala niekoľko nádob, do ktorých zbierala dažďovú vodu. Vtedy som nosila po pás dlhé blond vlasy. Starká vždy trvala na tom, že vlasy si musím umývať iba dažďovou vodou a prepláchnuť doma vysušeným harmančekom. Potom to budú krásne vlasy. A viete, že to aj platilo?“ Aj takýmito, jednoduchými, no ľudsky veľmi úprimnými slovami sa na oficiálnom, no neformálnom stretnutí v

Nad kultúrno-spoločenským podujatím Osud vody prevzala záštitu predsedníčka vlády Iveta Radičová

hranovnickom kultúrnom dome prihovorila ku všetkým prítomným predsedníčka vlády Iveta Radičová. V tej chvíli možno ani netušila, že práve takto vypovedané slová sú pre mnohých ľudí oveľa účinnejšie ako neustále upozorňovanie na ochranu pred povodňami. Veď stačí si len uvedomiť, čo všetko a koľko peňazí sú ľudia schopní vydať na svoje skrášľovanie. No a tu nám krásna padá priamo z neba! Pani premiérka však nezostala len pri tomto konštatovaní. Poukázala aj na svoje skúsenosti zachytávania dažďovej vody vo svojom vlastnom dome, pri výstavbe ktorého jej radil práve Michal Kravčík, a rozhodla sa jeden z vymalovaných sudov kúpiť si aj do svojej záhrady. Pretože ten oficiálne darovaný umiestniť do záhrady Úradu vlády.

Projektom Osud vody sa naplnila prvá etapa Programu revitalizácie krajiny a integrovaného manažmentu povodí, do ktorého sa zapojilo 23 obcí z východného a severného Slovenska. 24 projektov v týchto obciach sa financovalo z podpory predsedníčky vlády Slovenskej republiky, ktorá ešte vlani zo svojej rezervy uvoľnila 570 tisíc eur. Vláda Slovenskej republiky však 9. marca t. r. už schválila ďalších 24 miliónov eur, ktoré tohto roku pokryjú realizáciu protipovodňových opatrení v ďalších dvoch stovkách obcí a miest. A to sa už nebude plniť len osud vody v sudoch, ale aj osud protipovodňových opatrení, ku ktorým sa vláda Ivety Radičovej zaviazala už pri svojom nástupe, poznačenom práve rozsiahlymi povodňami.

Mgr. Ľuboš Krno

Povedomie verejnosti o význame vody pre život treba posilniť

Dnes, na konci éry uhlia a nafty, v dobe elektriny, uránu a počítačov, začína byť voda vážnym problémom. V dnešnej dobe zvlášť platia slová: *ak ma budeš mať v úcte, vážiť si ma a chrániť, budeš žiť, ak sa so mnou rozideš, zomrieš*. Tieto slová nás upozorňujú na skutočnosť, že voda má zásadnú silu

a moc v našom živote. Je to memento našej civilizácie. Musíme si stále viac pripomínať cenu vody, kým nebude neskoro.

Slovensko patrí medzi krajiny, ktoré majú vo všeobecnosti dostatok zdrojov vody pre všetky účely využitia. V súčasnosti však tieto zdroje nie sú rozmiestnené rovnomerne a v posledných rokoch sa v niektorých častiach Slovenska vyskytli problémy so zásobovaním pitnou vodou a taktiež s dodávkou vody pre priemysel, poľnohospodárstvo, ako aj so zásobami vody pre ekosystémy. Hoci sa dočasný nedostatok vody vyskytuje len v určitých častiach Slovenska, aktivity zamerané na odstránenie takýchto problémov sa uskutočnia na celom našom území.

Vodné zdroje, ich každodenná ochrana a udržateľné využívanie, sú nevyhnutné pre ľudstvo a prírodu. Zmeny spôsobov a zvykov spotrebiteľov vody sú zásadným krokom pri zaistení bezpečnosti vodných zdrojov pre súčasné a budúce generácie a funkčné ekosystémy. Aby sa tieto zmeny dali zrealizovať, je potrebné uskutočniť zvýšenie povedomia o dôležitosti vody medzi rôznymi zainteresovanými stranami v súlade s Rámcovou smernicou o vode (RSV).

Z tohto dôvodu sa pristúpilo k realizácii projektu „Posilnenie povedomia verejnosti o význame vody pre život, jej ochrany a udržateľného využívania v súlade s Rámcovou smernicou o vode“ (kód projektu LIFE08/INF/SK/000243) financovaného z programu LIFE+. Na riešení tohto projektu s celkovým rozpočtom 1 056 895 eur, z čoho 527 272 eur je finančný príspevok ES, sa okrem hlavného partnera, Výskumného ústavu vodného hospodárstva (VÚVH), podieľajú aj partnerské organizácie, Slovenská agentúra životného prostredia (SAŽP) a mimovládna organizácia DAPHNE (Inštitút aplikovanej ekológie). Dĺžka trvania projektu je 4 roky, ukončenie projektu je plánované na 31. 12. 2013. Cieľovou skupinou je mladá generácia, široká verejnosť, verejná a štátna správa a odborníci vo vodnom hospodárstve.

Cieľom projektu je zmeniť spôsoby a postoj spotrebiteľov k využívaniu vodných zdrojov, ktorý v súčasnosti vedie k ich znečisťovaniu a neudržateľnému využitiu, predchádzať degradácii vodných zdrojov a zhodnocovaniu kvality vody, zabezpečiť racionálne využívanie vodných zdrojov a posilniť povedomie mladej generácie, verejnosti, miestnej

samosprávy a rôznych zainteresovaných strán o dôležitosti vody a ich udržateľnom využívaní v súlade s RSV.

V rámci aktivít projektu bude realizovaná informačná a mediálna kampaň zameraná na širokú verejnosť, ktorej súčasťou bude krátky film, ale aj tričká propagujúce projekt, letáky pre verejnosť, poľnohospodárov a samosprávy. Vyhотовí sa interaktívna mobilná výstava, budú pripravené omaľovánky, metodické príručky a plagáty pre 3 vekové skupiny žiakov. Ďalšou aktivitou je organizovanie špeciálnych vzdelávacích podujatí a seminárov zameraných na všetky vrstvy spotrebiteľov. Ide o školenie pre učiteľov, vzde-

Foto: I. Kríštoľová

lávaci program a interaktívnu súťaž pre základné a stredné školy, semináre pre zástupcov regionálnych úradov životného prostredia a vodohospodárov. Hlavným cieľom týchto seminárov bude formou interaktívnej komunikácie rozdiskutovať problémy súvisiace s aplikáciou Vodného plánu Slovenska a integrovaného manažmentu povodí. Spätná väzba verejnosti na implementáciu aktivít projektu sa bude realizovať dotazníkmi na jednotlivých akciách a prieskumom verejnej mienky renomovanou agentúrou. Viac informácií o projekte získate na adrese www.sazp.sk.

Ing. Ingrid Kríštoľová
Slovenská agentúra životného prostredia